

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

Мікуліна Марина Олександрівна

Кандидат економічних наук, доцент

Сумський національний аграрний університет, Україна

Клещ Олег Віталійович

здобувач вищої освіти Сумський національний аграрний університет, Україна

Клименко Дмитро Володимирович

здобувач вищої освіти Сумський національний аграрний університет, Україна

Поливаний Антон Дмитрович

здобувач вищої освіти Сумський національний аграрний університет, Україна

Чубар Владислав Володимирович

здобувач вищої освіти Сумський національний аграрний університет, Україна

Цьомка Андрій Віталійович

здобувач вищої освіти Сумський національний аграрний університет, Україна

ВАЖЛИВІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ПАЛИВА ПРИ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ

Анотація. Україна має вдале, з економічної точки зору, географічне продовжує. Транспортна система України має потужний транзитний потенціал, який полягає у наданні транзиті вантажам, які прямують із заходу материка на схід. Враховуючи геополітичну ситуацію, яка нині склалася, і налагодження дипломатичних відносин із Європейським Союзом, які значно спростили процес перевезення з України в Європу, і навпаки; слід відзначити, що українські автотранспортні підприємства наразі активно цим користуються, від чого і виникло поняття «міжнародна логістика» та «міжнародні перевезення». Завдяки співпраці із європейськими колегами в Україні з'являються сучасні технології, новітня автомобільна техніка, покращуються умови праці, що загалом позитивно впливає на економіку нашої держави[1-2]. Співпрацюючи із європейськими колегами, українські автотранспортні підприємства набувають цінного досвіду, який впроваджують в нашої державі. Прикладом цього є новітні системи та технології, які дозволяють контролювати витрати палива[3-4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд літературних джерел стосовно методів оптимізації діяльності логістичних підприємств виявив брак матеріалів із економічними розрахунками.

Мета роботи. Мета роботи полягає у економічних розрахунках важливості контролю за витратами палива при міжнародних перевезеннях.

Основні результати дослідження. Логістика, як окрема галузь, завдання якої полягає у постачанні товарів у найкоротші терміни за умови найменших фінансових витрат та ефективному управлінні товарно-матеріальними запасами, зародилася відносно нещодавно, у другій половині ХХ століття. Логістична система України, понад 30 років долає складний шлях становлення та розвитку, поступово перетворюючись з історичної спадщини на сучасну та високотехнологічну мережу транспортних об'єктів та споруд, що не тільки обслуговують економіку нашої країни, а ще набувають особливого значення у міжнародній транспортній системі, прямо впливаючи на її діяльність. Пройшовши шлях від визначення прав та обов'язків власників транспортних засобів до однієї з найбільш розвинених галузей у нашій країні, логістика України пережила чотири економічні кризи у 1998, 2008, 2014 та 2022 роках, підлаштувалася під зміни, пов'язані з періодом епідеміологічних обмежень та продовжила своє функціонування в період повномасштабного вторгнення, щодня стикаючись з рядом викликів[1;4].

Наша науково-дослідна група провела дослідження на автотранспортному підприємстві, яке спеціалізується на міжнародних перевезеннях між Україною та країнами Європи, і провела певні розрахунки, які ми маємо намір висвітлити в нашому дослідженні.

Серед маршрутів, за якими найчастіше здійснюються доставка вантажів, ми для прикладу та проведення розрахунків візьмемо маршрут «Київ-Берлін». Відстань між цими двома населеними пунктами становить приблизно 1385 кілометрів, плюс мінус 200 кілометрів через об'їзні дороги, ремонти доріг, розташування пунктів призначення та інших можливих проблем, які можуть виникнути в процесі перевезення вантажів. До уваги та розрахунків ми будемо брати відстань 1385 кілометрів.

В ході дослідження, ми виявили, що витрати палива вантажного сідельного тягача із напівприцепом складають від 25 літрів до 32 літрів на 100 кілометрів. Середнє значення складає 28,5 літрів дизельного палива на 100 кілометрів.

Перебуваючи на підприємстві ми вивчали методи, якими підприємство контролює витрати палива. За останні декілька років, після впровадження деяких систем та технологій, середня витрата палива на підприємстві знизилася з 30 літрів на 100 кілометрів до значення 28,5. 1,5 літри дизельного палива було зекономлено.

5. 1,5 літри дизельного палива було зекономлено. У випадку автотранспортного підприємства, за маршрут «Київ-Берлін», кілометражем 1385 кілометрів, постачання вантажів здійснюється в середньому три рази на тиждень різними вантажними автомобілями, а також іншими за маршрутами із приблизно таким же кілометражем.

Тобто, беручи до уваги ці дані, слід сказати, що зекономлені 1,5 літри дизельного палива на 1385 кілометрів шляху становитимуть 20,775 літрів палива. Враховуючи, що за таким кілометражем вантажний автомобіль здійснює рейс тричі на тиждень, після розрахунків отримуємо значення 62,325 літри, зекономлені за тиждень. За рік це значення становитиме 3240,9 літрів. Округлимо значення до 3241 для зручності подальших розрахунків.

Беручи до уваги ціну дизельного паливу на біржі Німеччини, яка на момент розрахунків – 19.10.2023 – становить 1,838€ за літр дизельного палива, помноживши 1,838€ на 3241 літри отримуємо значення 5956,958€. Округлюємо значення до 5957€, що зекономило транспортне підприємство за рік на одному автомобілі.

Оскільки на автотранспортному підприємстві, на якому ми проводили свої дослідження, автомобільний парк складається із 17 автомобілів, проведемо розрахунки, помноживши 5957€ на 17 автомобілів і отримаємо 101.269,00€ за рік.

Слід зазначити, що при розрахунках вартість бензину бралася відповідно до біржової вартості дизельного палива. Оскільки заправка транспортних засобів може відбуватися на попутних автозаправних станціях, то вартість дизельного палива може бути вище, ніж та, яку ми використовуємо в наших розрахунках. Вартість дизельного палива на АЗС Німеччини коштує від 1,838€ до приблизно 2,225€ (дані, які нам вдалося з'ясувати). Провівши розрахунки із вартістю палива 2,2€, отримуємо значення 121.213,4€ для нашого АТП.

Бачимо, що зекономлені на витратах палива гроші, є достатньо великими, якщо дивитися на них у призмі річних розрахунків. Слід також зазначити, що, оскільки вартість нового сідельного тягача, в залежності від дилерів, може складати від 150 тисяч євро до 190 тисяч євро, дійдемо до висновку, що за півтора-два роки економії, АТП може накопичити гроші для придбання нового або додаткового транспортного засобу для свого автопарку[5].

Висновок. На підставі всього вищесказаного, у підсумку можна впевнено сказати, що, оскільки в сучасному світі в арсеналі менеджменту автотранспортних підприємств, наявні сучасні інформаційні системи та технології, керівництво повинно використовувати їх для оптимізації діяльності підприємств, адже беручи до уваги наші підрахунки, ми визначили, що завдяки впровадженню цих технологій, автотранспортне підприємство за півтора роки здатне зекономити фінансових ресурсів, яких буде достатньо для придбання ще одного вантажного транспортного засобу.

Список використаних джерел:

1. Мікуліна М. О., Клещ О. В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ЛОГІСТИКИ НА ТРАНСПОРТНУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ. Збірник тез по матеріалах міжнародної науково-

практичної інтернет-конференції “ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ” (28 лютого 2023 року, м. Переяслав): науковий збірник УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ, Україна. Переяслав, 2023. С. 195-197

2. . Мікуліна М.О., Клещ О. В. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАНЬ У ТРАНСПОРТНІЙ ЛОГІСТИЦІ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ // The 5 th International scientific and practical conference “Science and technology: problems, prospects and innovations”(February 16-18, 2023) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2023. P. 114-118.

3. Мікуліна М., Клещ О., ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ / / М. О. Мікуліна, О. В. Клещ // Збірник тез доповідей по матеріалах 26-ї Міжнародної науково-практичної конференції «ТЕХНОЛОГІЯ-2023», (Київ, 26 травня 2023 р.). – Київ С. 87-88.

4. Безпілотні системи та технології у транспортній логістиці України [Електронний ресурс] / М. Мікуліна, О. Клещ, В. Тимченко, Д. Клименко // Innovations and prospects in modern science. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. – Stockholm : SSPG Publish, 2023. P. 174-178.

5. Марина М., Клещ О., Данило В., Паливода Є., Менеджмент у транспортній галузі // VI Міжнародна науково-теоретична конференція «SECTORAL RESEARCH XXI: CHARACTERISTICS AND FEATURES». 8 вересня 2023р., м. Чикаго. Чикаго, 2023. С. 107-109